

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

«Χρηματοοικονομική Λογιστική Πληροφόρηση»

Το βιβλίο αυτό απευθύνεται κυρίως σε φοιτήτριες και φοιτητές που παρακολουθούν μαθήματα Χρηματοοικονομικής Λογιστικής προπτυχιακού και μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών και επιθυμούν να αποκτήσουν τα βασικά εφόδια άσκησης επαγγέλματος είτε με την γενικότερη αξιοποίηση της λογιστικής πληροφόρησης, είτε με την ειδικότερη εφαρμογή της σε οικονομικές, λογιστικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες.

Το γνωστικό πεδίο της Λογιστικής αφορά τους οικονομικούς οργανισμούς-κοινωνικές ομάδες και παρέχει χρήσιμες πληροφορίες που προκαλούν κοινωνικές επιπτώσεις, ενώ οι μεθοδολογίες που αναπτύσσει (μαζί με τη Στατιστική) αποτελούν τη βάση για τα δεδομένα που αξιοποιούν οι κοινωνικές επιστήμες. Επίσης, επειδή στις Οικονομικές Επιστήμες αναφέρονται μεγέθη όπως π.χ. κεφάλαιο, έσοδο, έξοδο, κόστος, εισόδημα, τα οποία δεν μετρώνται αυτοτελώς, για την άσκηση οικονομικής πολιτικής απαιτείται η αναγνώριση, η μέτρηση και η αποτίμησή τους εκ μέρους της Λογιστικής.

Παράλληλα, η επιστημονική ισχύς της Λογιστικής βασίζεται σε ένα συστηματοποιημένο σύνολο γνώσεων παρόμοιο, εκτός της Οικονομικής Επιστήμης, προς εκείνο της Νομικής με το σύγχρονο ρόλο της στο κέντρο ενός πληροφοριακού συστήματος που συσχετίσθηκε, εκτός της Πληροφορικής, με τις επιστήμες συμπεριφοράς και οργανωσιακής θεωρίας, για να αποτελέσει τον πυρήνα κάθε σύγχρονης οικονομικής μονάδας και να θεμελιωθεί ο κλάδος των πληροφοριακών συστημάτων διοίκησης.

Εκτός των προαναφερθέντων, οι σχέσεις της Λογιστικής με τους συγγενείς επιστημονικούς κλάδους, ανεξάρτητα από το είδος του κλάδου, μπορούν να εντοπισθούν στην εξέταση συναφών θεμάτων, όπως είναι η υιοθέτηση υποθέσεων (ελαχιστοποίηση ζημιάς-θυσίας, μεγιστοποίηση κέρδους-ωφέλειας), η αποτίμηση μεγεθών (άριστο μέγεθος και κόστος παραγωγής, οριακό κόστος) και η αξιοποίηση μεθόδων (νεκρό σημείο, στατιστική δειγματοληψία).

Πρόκειται για ενδεικτικές σχέσεις που προκύπτουν είτε όταν η Λογιστική αξιοποιεί άλλους επιστημονικούς κλάδους, είτε όταν συμβαίνει και το αντίστροφο.

Συμπερασματικά, η Λογιστική έχει αποσαφηνίσει τα όρια των εννοιών της και έχει αναπτύξει Αρχές κοινής αποδοχής, ενώ μέσω της επιστημονικής μεθοδολογίας έχει αξιοποιήσει συστηματικά τις αμφίδρομες σχέσεις της με τους άλλους κλάδους, με αποτέλεσμα να έχει εκπληρώσει όλες τις αναγκαίες προϋποθέσεις που την έχουν εντάξει στο χώρο των επιστημών. Αυτή η ένταξη έχει απογειωθεί στα τελευταία σαράντα χρόνια, αφού το πλήθος των ερευνητικών -επιχειρηματικών προβλημάτων που προκύπτουν επιλύεται, σε σημαντικό βαθμό, από τη Χρηματοοικονομική Λογιστική. Η συνεχής βελτίωση και ανάπτυξη διαδικασιών, κανόνων και κατευθυντηρίων οδηγιών, η καθιέρωση εθνικών/κλαδικών λογιστικών σχεδίων παράλληλα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (ΕΛΠ) και τη σταδιακή εξάπλωση των Διεθνών (Λογιστικών) Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς ενισχύουν την εφαρμογή των Αρχών της Χρηματοοικονομικής Λογιστικής. Έτσι, οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις στο παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον παρουσιάζονται περισσότερο σχετικές, κατανοητές, επαληθεύσιμες, ουδέτερες, επαρκείς, συγκρίσιμες, πλήρεις και σημαντικές.

Αναμφισβήτητα η λογιστική πληροφόρηση αποτελεί πλέον ένα κοινωνικό αγαθό, από την ποιότητα του οποίου εξαρτάται η διοίκηση επιχειρήσεων, η λήψη αποφάσεων, η κατανομή πόρων, η διαφάνεια των αγορών και η λειτουργία της οικονομίας. Γι' αυτό η Λογιστική ως επιστήμη προϋποθέτει συστηματικές σπουδές, ως τεχνική απαιτεί συνεχή ενημέρωση-εφαρμογή και ως βασικός κλάδος της πληροφορικής πλέον θεωρεί απαραίτητο οι ασχολούμενοι βιοποριστικά μαζί της να διαθέτουν, εκτός από τα τυπικά προσόντα, το αναγκαίο υπόβαθρο ερμηνείας και κριτικής ανάλυσης των λογιστικών στοιχείων. Ο καταρτισμένος Λογιστής είναι και ο πολύτιμος σύμβουλος της επιχείρησης, αφού η υψηλή του αμοιβή αποτελεί μικρό κλάσμα των οικονομικών ωφελειών που προκαλεί, αλλά και των επιβαρύνσεων που αποτρέπει από τυχόν εξωλογιστικό προσδιορισμό.

Με την αισιοδοξία της πιθανής προσέγγισης των παραπάνω, στην αρχή κάθε κεφαλαίου προσδιορίζεται ο Σκοπός του και τα Προσδοκώμενα αποτελέσματα που αναμένεται ότι θα προκύψουν από τη μελέτη του, αναφέρονται οι Έννοιες-κλειδιά για την κατανόηση της ύλης, ενώ το περιεχόμενο του βι-

βλίου έχει λάβει υπόψη του τα ισχύοντα πλαίσια Λογιστικής (Ν. 4308/2014, ΕΛΠ) και Φορολογίας (Ν. 4172/2013) και αναπτύσσεται σε δεκατέσσερα κεφάλαια, που χωρίζονται σε δύο μέρη:

Στο **πρώτο μέρος** γίνεται η εισαγωγή στη χρηματοοικονομική λογιστική πληροφόρηση, με έξι κεφάλαια. Το πρώτο αναλύει τις εισαγωγικές έννοιες, ενώ το δεύτερο εξηγεί τη λειτουργία των βασικών λογιστικών καταστάσεων και της λογιστικής ισότητας. Από το τρίτο κεφάλαιο αρχίζουν οι καταχωρήσεις λογιστικών γεγονότων κατά το διπλογραφικό σύστημα και συνεχίζουν οι εγγραφές τέλους χρήσεως με το λογιστικό κύκλο κάθε χρήσεως, στο τέταρτο και πέμπτο κεφάλαιο αντίστοιχα. Το βασικό θεωρητικό πλαίσιο της Λογιστικής –οι υποθέσεις και οι αποδεκτές αρχές– αναπτύσσονται στο έκτο κεφάλαιο.

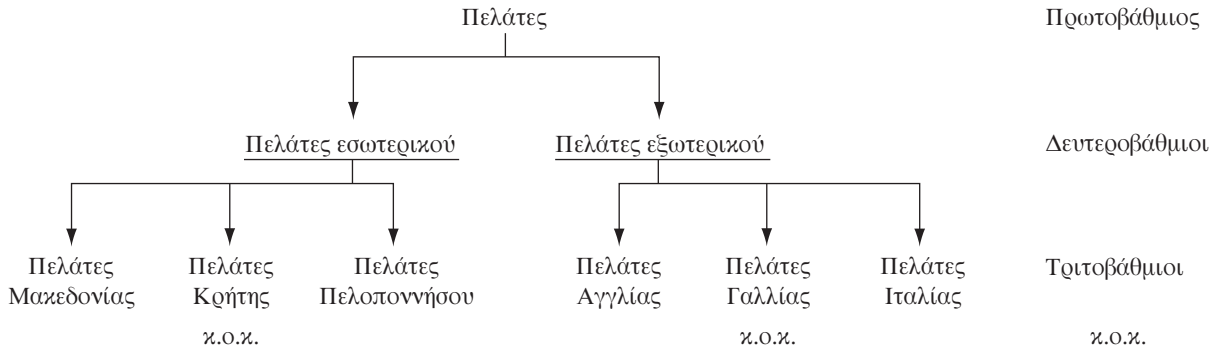
Στο **δεύτερο μέρος** παρουσιάζεται η χρηματοοικονομική λογιστική πληροφόρηση σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, με οκτώ κεφάλαια. Το ισχύον ελληνικό λογιστικό πλαίσιο εξηγείται στο έβδομο κεφάλαιο, ο χειρισμός λογαριασμών του ανανεωμένου ΕΓΛΣ αναπτύσσεται στα κεφάλαια οκτώ (Ενεργητικό), εννέα (Παθητικό) και δέκα (Αποτελέσματα), ενώ ο χειρισμός του ΦΠΑ σε διπλογραφικά βιβλία αναλύεται στο ενδέκατο κεφάλαιο. Η ανανέωση του ΕΓΛΣ επιτρέπει, στη μεγάλη πλειοψηφία των ελληνικών επιχειρήσεων, την απευθείας και υποχρεωτική, πλέον, σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων με τα ΕΛΠ για τα έτη 2016, 17, 18, 19 ... (δωδέκατο κεφάλαιο). Έτσι, π.χ. οι νέοι «όροι» των ΕΛΠ εμφανίζονται μέσω των κωδ. του ΕΓΛΣ: «Εμπορικές απαιτήσεις» (30, 31, 33.11, 33.12, 33.21, 33.22, 33.90), «Εμπορικές υποχρεώσεις» (50, 51, 53.10-13, 53.90), «Κύκλος εργασιών» (70, 71, 73).

Η επιπλέον προσπάθεια της λογιστικής εναρμόνισης αναπτύσσεται τόσο στο δέκατο τρίτο κεφάλαιο όπου απεικονίζονται οι μεταβολές στην καθαρή περιουσία της επιχείρησης, με τα νέα δεδομένα των καταστάσεων χρηματοροών και μεταβολών καθαρής θέσης, όσο και στο δέκατο τέταρτο κεφάλαιο όπου αναφέρεται η ιδιαιτερότητα των ΕΛΠ και συνοπτικά ο σκοπός των 28 ενεργών ΔΛΠ, αλλά και των 16 ΔΠΧΑ που έχουν συνταχθεί μέχρι σήμερα.

Ακόμη, μεταξύ των κεφαλαίων της Εισαγωγής και του ΕΓΛΣ, παρέχονται οι αντίστοιχες ασκήσεις αυτοαξιολόγησης, ενώ στο τέλος των κεφαλαίων εμφανίζονται υποδειγματικές λύσεις για τις διαφορές Φορολογικής/Λογιστικής Βάσης, καθώς και για όλες τις ασκήσεις αυτοαξιολόγησης.

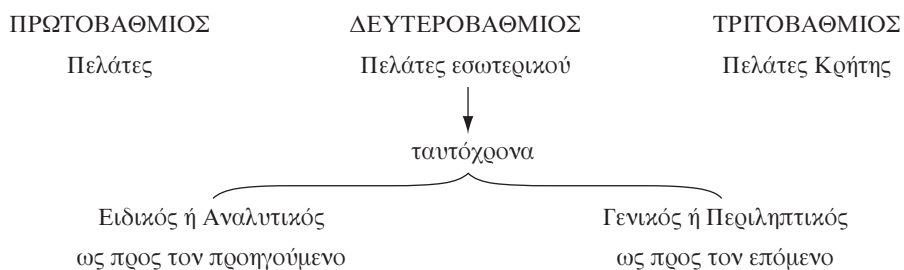
Οι λογαριασμοί από οργανωτική άποψη, διακρίνονται όσον αφορά στην ιεραρχική τους διαβάθμιση σε διαφορετικούς βαθμούς αναλυτικότητας, δηλαδή σε πρωτοβάθμιους, δευτεροβάθμιους, τριτοβάθμιους κ.ο.κ. Στο 3ο σχήμα που ακολουθεί παρουσιάζεται μέσω του χαρακτηριστικού παραδείγματος των απαιτήσεων μιας επιχείρησης η διαβάθμιση στους «πελάτες» της:

Σχήμα 3: Ιεραρχική διαβάθμιση λογαριασμών

Επίσης, οι λογαριασμοί από οργανωτική άποψη διακρίνονται και όσον αφορά στην πληροφοριακή τους έκταση και περιεκτικότητα. Οι πρωτοβάθμιοι λογαριασμοί μπορούν να χαρακτηρισθούν και ως «απλοί» όταν π.χ. αντιπροσωπεύουν ένα οικονομικό αγαθό που δεν χρειάζεται περαιτέρω ανάλυση σε μικρότερες πληροφοριακές ενότητες. Κάθε λογαριασμός μπορεί να είναι «γενικός» ή «περιληπτικός» ως προς την επόμενη (κατώτερη) βαθμίδα του και «ειδικός» ή «αναλυτικός» ως προς την προηγούμενη (ανώτερη) βαθμίδα του, εκτός φυσικά των πρωτοβάθμιων λογαριασμών που δεν μπορεί να είναι ειδικοί ή αναλυτικοί. Αυτό εμφανίζεται και στο σχήμα 4:

Σχήμα 4: Χαρακτηρισμός λογαριασμού ως προς άλλη βαθμίδα

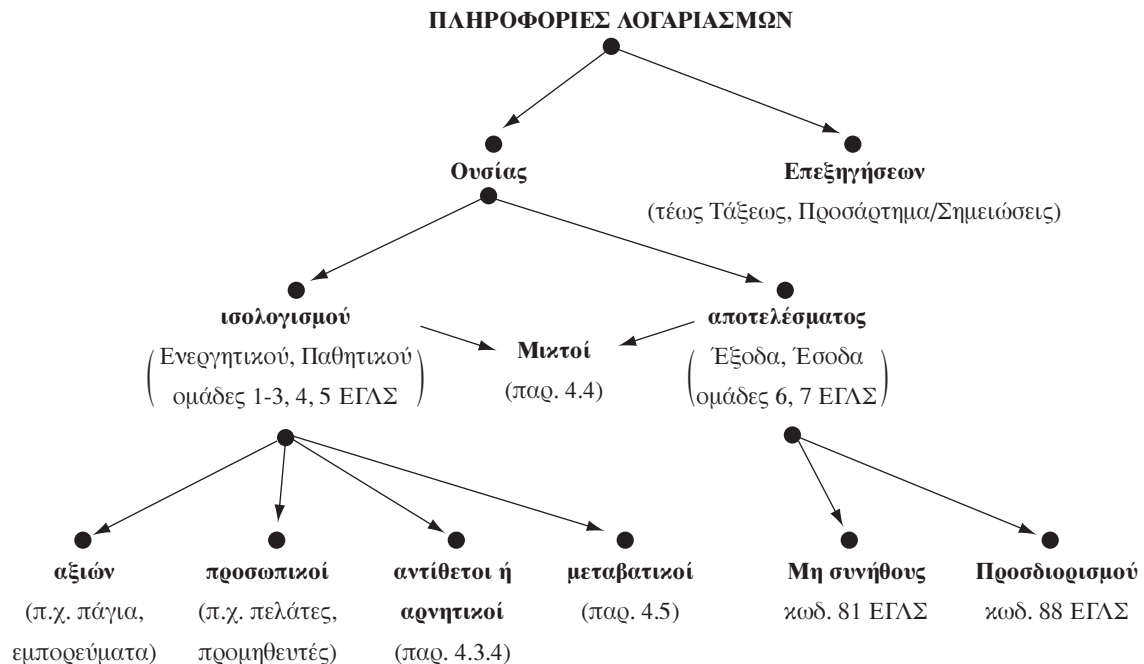

Στη διεθνή βιβλιογραφία εμφανίζονται τα παρακάτω δύο κοιτήρια ομαδοποίησης των λογαριασμών: α) το μικτό κριτήριο, όπου στην ίδια ομάδα λογαριασμών με τον ίδιο θεωρητικά βαθμό ρευστότητας μπορούν να συλλειτουργούν λογαριασμοί του ενεργητικού π.χ. Πελάτες και του παθητικού π.χ. Προμηθευτές (λογιστικά σχέδια Γαλλίας και Βελγίου).

β) το κριτήριο του ισολογισμού, όπου οι λογαριασμοί ταξινομούνται ανάλογα με τον τρόπο παρουσίας τους στον ισολογισμό και διαχωρίζονται σαφώς σε ομάδες λογαριασμών Ενεργητικού και Παθητικού (λογιστικά σχέδια Ελβετίας, Ισπανίας, Γερμανίας, Ελλάδος κ.ά.).

Έτσι, οι λογαριασμοί από την άποψη της φύσης ή του περιεχομένου τους διακρίνονται στις κατηγορίες που περιλαμβάνει το πρωτότυπο σχήμα 5:

Σχήμα 5: Διάθροση στις πληροφορίες λογαριασμών ανάλογα με τη φύση ή το περιεχόμενό τους

Διάμεσοι: είναι λογαριασμοί συνδέσμου ή συντονισμού ή οργάνωσης, οι οποίοι παρεμβάλλονται μεταξύ κύριων λογαριασμών και κατά κανόνα εξισώνονται, ως π.χ. «ισολογισμός ανοίγματος ή κλεισίματος χρήσεως» κωδ. 89.00 ή 89.01, που χρησιμοποιείται προαιρετικά στην αρχή ή στο τέλος της χρήσεως.

Αξίζει, επίσης, να συμπληρώσουμε ότι οι αναφερόμενοι στο προηγούμενο σχήμα (5) λογαριασμοί αξιών παρακολουθούν είτε τα υλικά, είτε τα άυλα οικονομικά αγαθά του ενεργητικού, οι προσωπικοί λογαριασμοί παρακολουθούν τις πάσης φύσεως χρηματικές συναλλαγές με πίστωση, ενώ οι μικτοί λογαριασμοί (αξιών ή προσώπων) περιέχουν στοιχεία ενεργητικού ή παθητικού και ταυτόχρονα περικλείουν και αποτέλεσμα (κέρδος ή ζημιά), βλέπε αναλυτικά στην παρ. 4.4.

Σε αντιδιαστολή με τους μικτούς λογαριασμούς, οι αμιγείς (καθαροί) λογαριασμοί είναι εκείνοι οι οποίοι χρεώνονται ή/και πιστώνονται με την ίδια (ομοιογενή) πάντοτε αξία, το δε υπόλοιπό τους εμφανίζει την πραγματική εικόνα του εκάστοτε στοιχείου.

Έστω τα παραπλεύρως στοιχεία ισολογισμού:

Παρατηρούμε ότι η επιχείρηση απέκτησε τα πέντε πρώτα στοιχεία του Ενεργητικού **για να πραγματοποιήσει** έσοδα, ενώ τα τρία τελευταία του Ενεργητικού τα απέκτησε **από την πραγματοποίηση** εσόδων.

Στην πρώτη περίπτωση πρόκειται για **επένδυση**, που είναι η απόκτηση αγαθού με δέσμευση αγοραστικής δύναμης και σκοπό το έσοδο.

Το ποσό που έχει επενδυθεί στο αγαθό είναι το **κόστος**.

Η πράξη που σκοπεύει να σχηματίσει κόστος, λέγεται **δαπάνη**.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

1. Κτίρια
2. Μηχανήματα
3. Έπιπλα
4. Εμπορεύματα
5. Πρώτες ύλες

6. Πελάτες
7. Γραμ. εισπρακτέα
8. Ταμείο

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

9. Ξένο Κεφάλαιο
10. Ίδιο Κεφάλαιο

Όλα τα είδη κόστους μετατρέπονται σε έξοδα (αναλώσεις), αφού η διαφορά που έχουν είναι ο **χρόνος** αυτής της μετατροπής. Αυτό εξαρτάται από το χρόνο που διαπιστώνεται ότι το συγκεκριμένο κόστος συνέβαλε στην πραγματοποίηση συγκεκριμένου εσόδου. Μπορούμε να παρομοιάσουμε τα διάφορα είδη κόστους με μία μεγάλη ουρά αναμονής που περιμένουν να μετατραπούν κάποια χρονική στιγμή σε έξοδα.

Όταν χρησιμοποιείται π.χ. ατμός για την κατασκευή ενός προϊόντος πρόκειται για εξάντληση κάποιου κόστους, για σχηματισμό κόστους κάποιας άλλης μορφής, που λέγεται **ανάλωση**.

Υπάρχει, όμως, περίπτωση η επένδυση, εκτός από τα προηγούμενα να αναφέρεται και σε υπηρεσίες (Πώλησης, Διοίκησης, Χρηματοδότησης) που δεν παράγουν άμεσα στοιχεία Ενεργητικού, αλλά χρησιμότητα για να πραγματοποιηθούν έσοδα. Τότε, το κόστος τους δεν υπάρχει ως στοιχείο του Ενεργητικού, αφού χάνεται και, τελικά, μειώνει την καθαρή περιουσία.

Επομένως, **έξοδο** είναι το κόστος που εξέπνευσε για να πετύχουμε έσοδο. Στα Λογιστικά Σχέδια τα έξοδα αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν προκύπτει μείωση οικονομικών οφελειών που συνδυάζεται είτε με μείωση στοιχείων ενεργητικού, είτε με αύξηση στοιχείων υποχρεώσεων.

Σύμφωνα με το **κριτήριο ισολογισμού** (ενεργητικού, παθητικού), η ένταξη των λογαριασμών σε ομάδες βασίζεται στο κριτήριο ρευστότητας. Έτσι, οι 5 πρώτες ομάδες του προαναφερθέντος ΕΓΛΣ μπορούν να εμφανιστούν με την παρακάτω οριζόντια διάταξη:

Ενεργητικό	Ισολογισμός	Παθητικό
Ομάδα 1: Πάγια Ομάδα 2: Αποθέματα Ομάδα 3: Απαιτήσεις, χρηματικά διαθέσιμα	Ομάδα 4: Καθαρή θέση, προβλέψεις, μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις Ομάδα 5: Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	

Παρατηρούμε ότι στους λογαριασμούς του ενεργητικού, ο βαθμός ρευστότητας είναι ο μικρότερος στην ομάδα 1 και ο μεγαλύτερος στην ομάδα 3. Ενδιάμεσα, τα άμεσα υλικά και τα εμπορεύματα της ομάδας 2 προορίζονται να μετατραπούν σε απαιτήσεις και χρηματικά διαθέσιμα της ομάδας 3. Έτσι, ο βαθμός ρευστότητας της ομάδας 2 είναι μεγαλύτερος της ομάδας 1 και μικρότερος της ομάδας 3.

Αντίστοιχα, στους λογαριασμούς του παθητικού, ο βαθμός ρευστότητας είναι μικρότερος στους λογαριασμούς της ομάδας 4 που χρηματοδοτούν μακροχρόνια την επιχείρηση και μεγαλύτερος στους λογαριασμούς της ομάδας 5 που πρέπει να εξοφληθούν μέχρι το τέλος της επόμενης χρήσεως.

Συμπληρωματικά, οι λογαριασμοί **αποτελέσματος** στις 3 τελευταίες ομάδες του προαναφερθέντος ΕΓΛΣ (6-8) μπορούν να εμφανιστούν με την παρακάτω οριζόντια διάταξη:

Χρέωση	Κατάσταση αποτελεσμάτων	Πίστωση
Ομάδα 6: Έξοδα κατά είδος Κωδ. 87: Κόστος πωληθέντων (κατά λειτουργία)	Ομάδα 7: Έσοδα κατά είδος Ομάδα 8: Μη συνήθη έξοδα & έσοδα, κέρδη, ζημιές, αποτελέσματα	

Η ενδιάμεση θέση των λογαριασμών της ομάδας 8 οφείλεται στο γεγονός ότι, ανάλογα με τα δεδομένα, μπορεί να εμφανιστεί είτε στη χρέωση (λοιπά μη συνήθη έξοδα & ζημιές, ζημιές χρήσεως), είτε στην πίστωση (λοιπά μη συνήθη έσοδα & κέρδη, κέρδη χρήσεως).

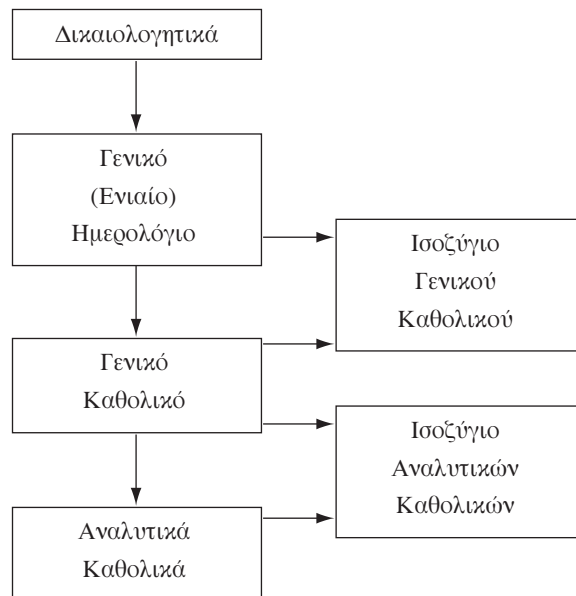
Ως προς το **περιεχόμενό τους** διακρίνονται σε: α) Πλήρη ισοζύγια – τετράστηλα ή σε δίστηλα ισοζύγια όταν αξιοποιούν μόνο τις δύο πρώτες ή τις δύο τελευταίες στήλες ενός πλήρους ισοζυγίου (όπως το αμέσως προηγούμενο) και καλούνται αντίστοιχα β) Ισοζύγια ποσών ή γ) Ισοζύγια υπολοίπων.

Ως προς το **χρόνο κατάρτισής τους** διακρίνονται σε: α) Προσωρινά ισοζύγια που καταρτίζονται σε τακτά χρονικά διαστήματα κατά τη διάρκεια της χρήσεως (συνήθως μηνιαία ισοζύγια), β) Προσαρμοσμένα ισοζύγια ή Β΄ προσωρινά που καταρτίζονται στο τέλος της χρήσεως μετά την ολοκλήρωση των εγγραφών προσαρμογής (τακτοποίησης) και γ) Οριστικά ισοζύγια που καταρτίζονται στο τέλος της χρήσεως μετά την ολοκλήρωση των εγγραφών προσδιορισμού αποτελέσματος, δεν περιλαμβάνουν πλέον υπόλοιπα από τους αποτελεσματικούς λογαριασμούς, είναι τα τελευταία ισοζύγια της χρήσεως και οι λογαριασμοί με τα «οριστικά» υπόλοιπά τους μεταφέρονται για την κατάρτιση του ισολογισμού.

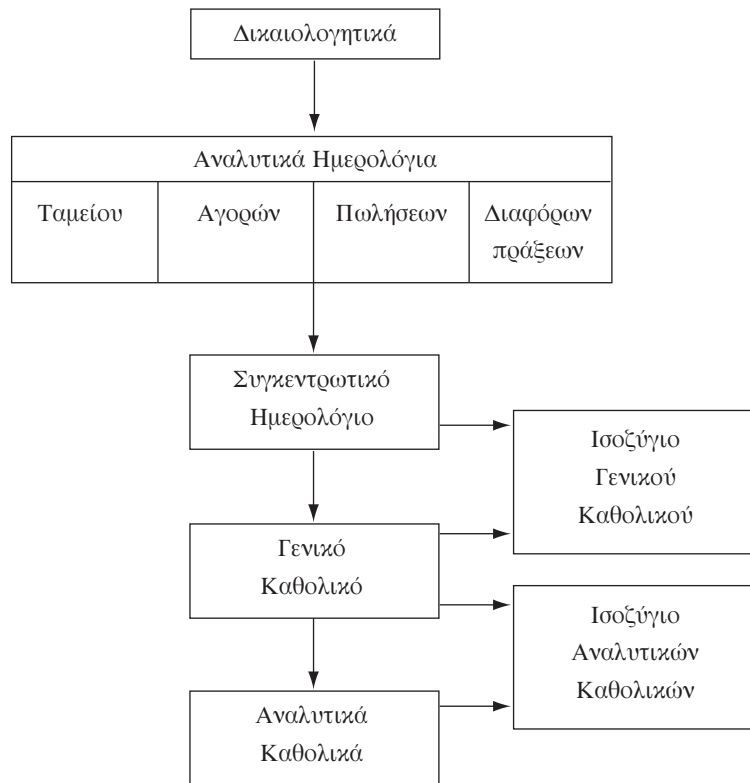
Όσον αφορά τα Ισοζύγια Γενικού Καθολικού και τα Ισοζύγια Αναλυτικών Καθολικών, η κατάρτισή τους ή όχι δεν επηρεάζεται από τη μέθοδο που χρησιμοποιείται για την καταγραφή των λογιστικών γεγονότων στα λογιστικά βιβλία, δηλαδή από το **λογιστικό σύστημα**.

Αυτό επηρεάζει κυρίως την ύπαρξη ενός γενικού (ενιαίου) ή πολλών αναλυτικών ημερολογίων και εξαρτάται περισσότερο από τον μικρό ή μεγάλο όγκο συναλλαγών των επιχειρήσεων αντίστοιχα. Τα κυριότερα λογιστικά συστήματα παρουσιάζονται στα σχήματα 8 (κλασικό σύστημα) και 9 (συγκεντρωτικό σύστημα) που ακολουθούν:

Σχήμα 8: Κλασικό σύστημα

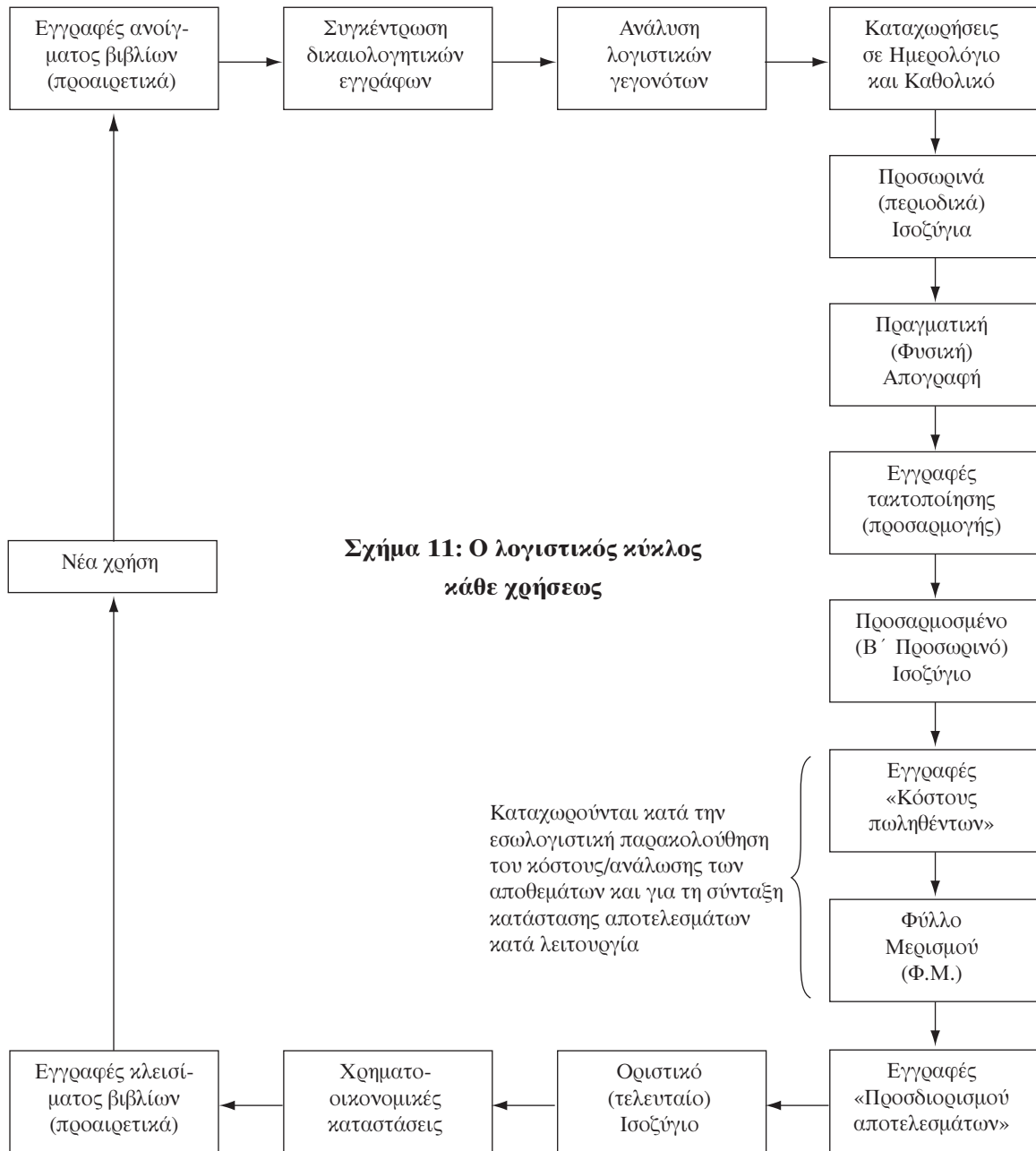

Σχήμα 9: Συγκεντρωτικό σύστημα

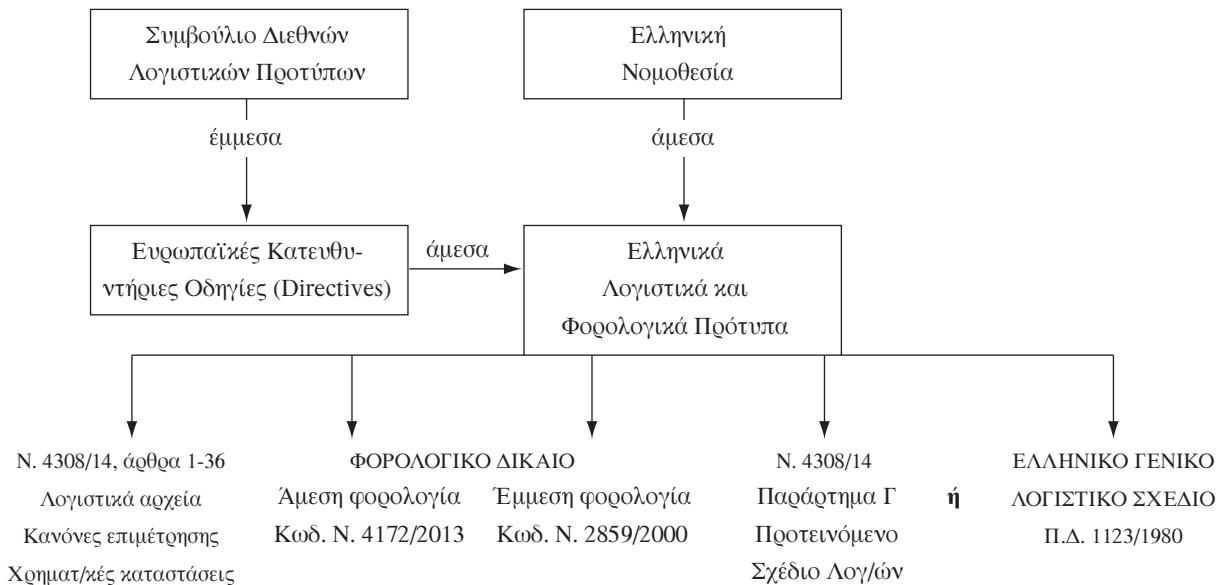

5.2 Στάδια λογιστικών διαδικασιών

Το σύνολο των λογιστικών εργασιών, κάθε χρήσεως, διαμορφώνεται ως μία συστηματική-κυκλική αλληλουχία διαδικασιών που μπορεί να απεικονισθεί σχηματικά ως εξής:

Οι εγγραφές ανοίγματος βιβλίων, αποτελούν την πρωταρχική (προαιρετική) διαδικασία του λογιστικού κύκλου κάθε χρήσεως για να πραγματοποιηθούν οι καταχωρήσεις στο ημερολόγιο και στο καθολικό για τα στοιχεία του ισολογισμού. Με τη βοήθεια του διάμεσου λογαριασμού «Ισολογισμός» (κωδ. 89 ΕΓΛΣ) καταχωρούνται δύο ξεχωριστές εγγραφές: μία για το «άνοιγμα» (έναρξη λειτουργίας) των λογαριασμών του Ενεργητικού στη Χρέωση και μία για το «άνοιγμα» (έναρξη λειτουργίας) των λογαριασμών του Παθητικού στην Πίστωση.

Σχήμα 12: Συσχέτιση οργάνων θέσπισης και νομοθετημάτων στα Πρότυπα

Κατά την πρώτη εφαρμογή του Ν. 4308/2014 (χρήσεις 2015, 2016) αναγνωρίστηκε ότι η αλλαγή σχεδίου λογαριασμών (από ΕΓΛΣ σε ΕΛΠ), ιδιαίτερα σε περιόδους οικονομικής κρίσης, προκαλεί ιδιαίτερο κόστος ανάπτυξης του υφιστάμενου λογιστικού συστήματος. Επιπλέον, δημιουργεί προβλήματα εξοικείωσης των χρηστών και διαταράσσει την ομαλή λειτουργία των λογιστηρίων.

Έτσι, αφού ο Ν. 4308/2014 παρέχει τη δυνατότητα της εναλλακτικής χρήσης μεταξύ των δύο λογιστικών σχεδίων, για τα αμέσως επόμενα χρόνια το ζητούμενο είναι ο τρόπος ανανέωσης των λογαριασμών του ΕΓΛΣ, που χρησιμοποιεί η μεγάλη πλειοψηφία των ελληνικών επιχειρήσεων, ώστε να είναι δυνατή η εφαρμογή της υποχρέωσης σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΕΛΠ για τα έτη 2016, 2017, 2018, 2019 .....

Σύμφωνα με το Ν. 4308/2014 άρθρο 3, παράγραφος 8, το **νέο σχέδιο των λογαριασμών** είναι υποχρεωτικό σε ό,τι αφορά την ονοματολογία, το βαθμό ανάλυσης και συγκέντρωσης των λογαριασμών (ανάλυση – ταξινόμηση σε πρωτοβάθμιους, δευτεροβάθμιους, κ.λπ), καθώς και το περιεχόμενό τους, όπως αυτά καθορίζονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Συνεπώς, και σύμφωνα με τις επικρατούσες διεθνείς πρακτικές, δεν είναι υποχρεωτική η χρήση των κωδικών του προτεινόμενου νέου σχεδίου λογαριασμών.

Οι οντότητες, με επιλογή τους, μπορούν να συνεχίσουν να χρησιμοποιούν το υπάρχον σχέδιο λογαριασμών που είναι σε ισχύ κατά την 31η Δεκεμβρίου 2014, δηλαδή το σχέδιο λογαριασμών του Π.Δ. 1123/1980 (ΕΓΛΣ) ή του Π.Δ. 148/1984 περί εφαρμογής του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων ή του Π.Δ. 384/1992 περί εφαρμογής Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου Τραπεζών, κατά περίπτωση. Εννοείται ότι οι οντότητες οφείλουν να προβαίνουν στις απαραίτητες προσαρμογές και προσθήκες στο σχέδιο λογαριασμών που τηρούν για την κάλυψη των απαιτήσεων του παρόντος νόμου και των πληροφοριακών τους αναγκών.

Το Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο (ΚΛΣ) για τα ΝΠΔΔ (Π.Δ.205/98) εφαρμόζεται από 1.1.2000 σε όσα ΝΠΔΔ υποχρεούνται να καταρτίζουν προϋπολογισμό και να παρακολουθούν την εκτέλεσή του με βάση

τις διατάξεις του δημοσίου λογιστικού. Εντός του προηγούμενου πλαισίου λειτουργεί και ΚΛΣ για τις Μονάδες Υγείας του Δημοσίου βάσει του ΠΔ 146/2003. Αξίζει να σημειωθεί, ότι επειδή υπάρχουν σημαντικές διαφορές στη δομή, στο αντικείμενο των εργασιών και στο σύστημα ελέγχου των ΟΤΑ, σε σχέση με τα λοιπά ΝΠΔΔ, έχει καταρτισθεί ΚΛΣ για τους ΟΤΑ (Π.Δ. 315/1999, ΦΕΚ302Α).

Οι φορείς κοινωνικής ασφάλισης εφαρμόζουν το ΚΛΣ με το Π.Δ. 80/97. Τους παρέχεται δε η ευχέρεια αντί των § 1.1.105, 1.1.107, 3.2.101 και 3.2.110 του άρθρου 1 να εφαρμόζουν τις § 1.1.105, 1.1.107, 3.3.100 έως 3.3.115, 3.3.20, 3.3.30 και 3.3.40 του άρθρου 1 του Π.Δ. 205/98.

Όταν οι οντότητες συντάσσουν προαιρετικά ή υποχρεωτικά, ισολογισμό χρησιμοποιούν ένα κατάλληλο διπλογραφικό λογιστικό σύστημα που πρέπει να τηρεί:

- α) Αρχείο στο οποίο καταχωρείται αναλυτικά κάθε συναλλαγή και γεγονός (ημερολόγιο).
- β) Αρχείο με τις μεταβολές κάθε τηρούμενου λογαριασμού (αναλυτικό καθολικό).
- γ) Σύστημα συγκέντρωσης του αθροίσματος των αυξήσεων και μειώσεων (χρεώσεων και πιστώσεων), καθώς και το υπόλοιπο κάθε τηρούμενου λογαριασμού (ισοζύγιο).

Ενδεικτικά, διπλογραφικό λογιστικό σύστημα εφαρμόζουν:

- α) ΑΕ, ΕΠΕ, ΙΚΕ και οι Ετερόρρυθμες κατά μετοχές εταιρείες,
- β) ΟΕ και ΕΕ των οποίων όλα τα άμεσα ή έμμεσα μέλη είναι είτε οντότητες της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 1, είτε άλλες οντότητες συγκρίσιμου νομικού τύπου με τις οντότητες της περίπτωσης αυτής, δηλαδή έχουν περιορισμένη ευθύνη,
- γ) Οι οντότητες της περίπτωσης γ του άρθρου 1 του Ν. 4308/2014, δηλαδή οι ΟΕ, ΕΕ, οι ατομικές επιχειρήσεις, οι αστικές εταιρείες κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα, οι κοινωνίες αστικού δικαίου, οι δικηγορικές εταιρείες, οι κοινοπραξίες κ.λπ. με κύκλο εργασιών μεγαλύτερο από 1.500.000 ευρώ,
- δ) Τα μη κερδοσκοπικά Ν.Π.Ι.Δ. (σωματεία, σύλλογοι, ενώσεις προσώπων κ.λπ.) εφόσον αποκτούν εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, με κύκλο εργασιών μεγαλύτερο από 1.500.000 ευρώ (οντότητες της περίπτωσης γ του άρθρου 1 του Ν. 4308/2014),
- ε) Ο πρατηριούχος υγρών καυσίμων και ο πωλητής πετρελαίου θέρμανσης (οντότητα της περίπτωσης γ του άρθρου 1 του Ν. 4308/2014, δηλαδή ΟΕ, ΕΕ, ατομική επιχείρηση) με κύκλο εργασιών μεγαλύτερο από 8.000.000 ευρώ,
- στ) Κερδοσκοπικές ή μη οντότητες που ανήκουν στο Δημόσιο ή ελέγχονται από αυτό ή τελούν υπό την εποπτεία αυτού (Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ.), οι οποίες δεν εμπίπτουν στην εφαρμογή του άρθρου 156 του Ν. 4270/2014 (Λογιστικό Σχέδιο Γενικής Κυβέρνησης), ενώ με την πολ. 1024/2015:
- ζ) Οι συνεταιρισμοί και κάθε οντότητα που υποχρεούνται σε σύνταξη ισολογισμού από άλλη νομοθεσία. Ωστόσο, οι οντότητες αυτές (συνεταιρισμοί, κ.λπ.) οι οποίες εκ του ιδρυτικού τους νόμου ή του καταστατικού τους υποχρεούνται μόνο σε σύνταξη ισολογισμού και όχι σε τήρηση διπλογραφικών βιβλίων δεν υποχρεούνται από τον παρόντα νόμο σε εφαρμογή διπλογραφικού λογιστικού συστήματος, με την προϋπόθεση ότι εμπίπτουν στην κατηγορία των πολύ μικρών οντοτήτων της παραγράφου 2.γ του άρθρου 1 του ν. 4308/2014 και εντάσσονται σε τήρηση βιβλίων (απλογραφικά ή διπλογραφικά) με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 2 (κύκλος εργασιών 1.500.000 ευρώ).
- η) Εξαιρετικά για την πρώτη εφαρμογή των διατάξεων του νόμου 4308/2014 και λαμβανομένου υπόψη ότι οι ετερόρρυθμες κατά μετοχές εταιρείες, τόσο με τις προηγούμενες διατάξεις του Κ.Φ.Α.Σ. όσο και του ΚΒΣ δεν υποχρεούνταν σε τήρηση διπλογραφικού λογιστικού συστήματος, παρέχεται η δυνατότητα, εφόσον μέχρι την προθεσμία ενημέρωσης των διπλογραφικών βιβλίων, δηλαδή μέχρι τις 2.3.2015, μετατραπούν σε οντότητες της παραγράφου 2γ του άρθρου 1 («απλές ετερόρρυθμες εταιρείες»), να τηρούν το λογιστικό τους σύστημα απλογραφικά. Η δυνατότητα αυτή παρέχεται με την πρόσθετη προϋπόθεση ότι οι εν λόγω οντότητες εντάσσονται στην κατηγορία των πολύ μικρών οντοτήτων της παραγράφου 3 του άρθρου 2 (κύκλος εργασιών 1.500.000 ευρώ).

Τέλος, είναι γνωστό ότι από 1.1.05 τηρούνται υποχρεωτικά όσα ισχύουν από τα Νο 1-41 **Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ) – International Accounting Standards (IAS)** παράλληλα με τα Νο 1-9 (μέχρι σήμερα) **Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) - International Financial Reporting Standards (IFRS)** από τις εισηγμένες Α.Ε. στο ΧΑΑ.

Ορισμός ή όχι νόμιμων ελεγκτών του Ν. 4336/2015 (άρθρο 2, παράγραφος Α, υποπαράγραφος Α1)

Από 01.01.2016 και μετά υπάγονται σε υποχρεωτικό έλεγχο από έναν ή περισσότερους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές ή Ελεγκτικές Εταιρίες, οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις των εξής οντοτήτων:

- ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις των μεσαίων και μεγάλων οντοτήτων
- ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις των μεγάλων ομίλων
- ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις των οντοτήτων οι οποίες χαρακτηρίζονται ως δημοσίου ενδιαφέροντος.

Όταν η εταιρεία παύει να υπερβαίνει τα αριθμητικά όρια της παρούσας παραγράφου για δύο συνεχόμενες χρήσεις, ενώ τα υπερβαίνει, η ευχέρεια παρέχεται από τη χρήση που έπεται των δύο εν λόγω χρήσεων. Όταν η εταιρεία υπερβαίνει τα αριθμητικά όρια της παρούσας παραγράφου για δύο συνεχόμενες χρήσεις, ενώ δεν τα υπερβαίνει, η άρση της ευχέρειας ενεργοποιείται από τη χρήση που έπεται των δύο εν λόγω χρήσεων.